

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 322/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., Lermontovova 14, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Eduard Andrašovič, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 21 C 151/2011 z 21. februára 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 666/2013 z 29. novembra 2013 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 C 151/2011 z 21. februára 2012 v znení opravného uznesenia sp. zn. 21 C 151/2011 z 13. marca 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 666/2013 z 29. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„... Dňa 04.01.2012 nariadil porušovateľ 1 (okresný súd, pozn.) v právnej veci na deň 07.02.2012 o 9.00 hod. pojednávanie, pričom predvolanie na toto pojednávanie bolo sťažovateľovi doručené dňa 23.01.2012. Dňa 03.02.2012 sťažovateľ splnomocnil právneho zástupcu - Advokátsku kanceláriu ANDRAŠOVIC & PARTNERS, s. r. o. na zastupovanie na predmetnom pojednávaní..., na základe čoho právny zástupca v ten istý deň, v ktorom mu sťažovateľ udelil plnomocenstvo, t. j. dňa 03.02.2012 o 11,20 hod. v súlade s § 119 ods. 2 OSP mailovým podaním (ako aj v ten istý deň podanou zásielkou na poštovú prepravu), zaslal porušovateľovi 1 už ako právny zástupca sťažovateľa ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 7.2.2012 so žiadosťou/návrhom o odročenie termínu pojednávania a to z dôvodu potreby adekvátnej prípravy na pojednávanie. Vo vyššie uvedenom písomnom podaní právny zástupca sťažovateľa zároveň požiadal súd v súlade s § 119 ods. 2 písm. c) OSP, aby súd oznámil právnenmu zástupcovi sťažovateľa, či vyhovel návrhu/žiadosti o odročenie pojednávania a to na e-mailovú adresu..., prípadne telefonicky... Napriek tejto žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa, porušovateľ 1 v rozpore s ustanovením § 119 ods. 2 písm. c) OSP... vôbec sťažovateľovi, ani jeho právnenmu zástupcovi neoznámil ako predmetný návrh posúdil. Žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a o odročenie pojednávania zaslal súdu aj odporca v 2. rade. Porušovateľ 1 predmetné pojednávanie neodročil a vydal Rozhodnutie 1 (napadnuté uznesenie okresného súdu, pozn.)...

... Voči Rozhodnutiu 1 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov, že porušovateľ 1 dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ako aj, že Rozhodnutie 1 vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom argumentoval tak, ako je to uvedené aj nižšie v časti odôvodnenia tejto sťažnosti...

... Porušovateľ 2 (krajský súd, pozn.) Rozhodnutím 2 (napadnutým uznesením krajského súdu, pozn.) potvrdil Rozhodnutie 1 v celom rozsahu, pričom v časti odôvodnenia bližšie uviedol dôvody svojho rozhodnutia len voči odvolaniu odporcu v 2. rade a v súvislosti s odvolaním sťažovateľa skonštatoval len, že porušovateľ 1 postupoval správne, keď pri rozhodovaní o uloženej povinnosti aplikoval ustanovenie § 147 OSP, nakoľko pre jeho aplikáciu boli splnené všetky zákonné predpoklady)...“

Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnymi závermi okresného súdu, že mal dostatočný čas na vyhľadanie kvalifikovaného právneho zástupcu z radou advokátov, pretože, tak ako skonštatoval okresný súd v napadnutom uznesení, sťažovateľ vedomosť o existencii nariadeného pojednávania na 7. február 2012 mal ešte 14 dní. Sťažovateľ zastáva názor, že „lehota 14 dní je nepostačujúca na vyhľadanie kvalifikovaného právneho zástupcu z radou advokátov a súčasne na to, aby sa v priebehu tejto 14-dňovej lehoty novozvolený právny zástupca riadne oboznámil s predmetným sporom, prípadne aby nový právny zástupca nahliadol do spisu a vykonal ďalšie súvisiace úkony. V tejto súvislosti sťažovateľ poznamenáva, že ak by konajúci súd doručil účastníkom konania, a teda aj sťažovateľovi predvolanie na pojednávanie v priebehu napr. decembra 2011, sťažovateľ by nemal problém si v takomto časovom predstihu zabezpečiť kvalifikovaného právneho zástupcu z radov advokátov a súčasne nový právny zástupca by mohol vykonať všetky úkony potrebné pre riadnu prípravu na pojednávanie.“. V súlade s uvedeným sťažovateľ uvádza, že „rozhodne“ nebolo v jeho záujme spôsobovať prieťahy v konaní, o čom svedčí jeho účasť, ako aj účasť jeho právneho zástupcu na najbližšie nariadenom pojednávaní 6. marca 2012.

Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym záverom okresného súdu, že § 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ustanovuje povinnosť súdu doručiť

predvolanie na termín pojednávania najmenej 5 dní pred jeho konaním na účely dostatku času na prípravu, „*avšak nie právnym zástupcom, ale účastníkom. Z tohto dôvodu súd ani Právneho nástupcu odporcu 1. právneho zástupcu navrhovateľky, neupovedomoval, že pojednávanie dňa 7.2.2012 bude odročené, príp. že súd akceptuje žiadosť právneho zástupcu odporcu 1 o jeho odročenie.*“.

Vzhľadom na citovaný záver okresného súdu sťažovateľ poukazuje na znenie § 115 OSP, z ktorého jednoznačne vyplýva, že ak má účastník konania zástupcu so splnomocnením na celé konanie, predvolá právneho zástupcu a aj účastníkov konania. Medzi práva, ktoré účastníkom konania zaručuje procesný predpis, patrí aj právo účastníka zúčastniť sa pojednávania a na ňom uplatňovať svoj vplyv na priebeh a výsledok konania.

Sťažovateľ je tiež toho názoru, že navrhovateľovi podľa § 147a ods. 4 OSP nevzniklo právo požadovať od sťažovateľa zaplatenie sumy 100 €, pretože právny zástupca sťažovateľa si splnil povinnosť podľa § 119 ods. 2 OSP, t. j. navrhol písomným podaním doručeným okresnému súdu 3. februára 2012 (t. j. v súlade s § 147a OSP najneskôr tri dni pred termínom pojednávania) ospravedlniť neúčast' sťažovateľa a jeho právneho zástupcu a súčasne navrhol odročiť termín pojednávania nariadený na 7. február 2012 na iný vhodný termín. Zároveň je toho názoru, že okresný súd by musel v súlade s § 147a ods. 1 OSP rozhodnúť o odročení nariadeného pojednávania, pričom tak vôbec neurobil.

Na základe uvedeného je preto sťažovateľovi zrejmé, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že napadnuté uznesenie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe čoho je nezákonné a protiústavné, pričom „*jeho vydaním, v spojení s uložením povinnosti sťažovateľovi zaplatiť navrhovateľovi v právnej veci 100 eur, boli porušené ústavné práva a základné ľudské práva uvedené v časti III. tejto sťažnosti, t. j. právo na spravodlivé súdne konanie, právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na uloženie povinnosti len na základe zákona a v jeho medziach*“.

K namietanému porušeniu v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy, práva podľa dohovoru a článku ústavy došlo podľa sťažovateľa aj „zo strany porušovateľa 2, ktorý sa s Rozhodnutím 1 v celom rozsahu stotožnil, a ktorý tak rovnakým spôsobom porušil vyššie uvedené práva sťažovateľa vynesением Rozhodnutia 2 .“.

Okrem toho sa krajský súd dopustil porušenia jeho v sťažnosti označených práv tým, že sa v napadnutom uznesení „nijakým spôsobom nevyjadril ku konkrétnym odvolacím dôvodom sťažovateľa a svoje odôvodnenie obmedzil na uvedenie skutočnosti, že sa plne stotožňuje s právnym názorom porušovateľa 1, čím sa predmetné Rozhodnutie 2 stalo nepreskúmateľným“.

Podľa sťažovateľa neobstojí argumentácia krajského súdu, že „v zmysle § 219 ods. 2 OSP postačuje stotožnenie sa s právnym názorom súdu konajúceho v 1. stupni, t. j. porušovateľa 1, ale porušovateľ 2 bol vo svojom Rozhodnutí 2 povinný vyjadriť sa k podstatným argumentom sťažovateľa a odôvodniť svoje Rozhodnutie 2, nakoľko z odôvodnenia Rozhodnutia 2 nie je možné zistiť, na základe čoho dospel porušovateľ 2 k svojmu rozhodnutiu a v čom videl nesprávnosť odvolacích dôvodov sťažovateľa, čím sa jeho Rozhodnutie 2 stalo nepreskúmateľným a čím porušovateľ 2 teda porušil sťažovateľovo právo na spravodlivé súdne konanie a právo na súdnu a inú právnu ochranu“.

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Bratislava III rozhodnutím zo dňa 21.02.2012, sp. zn. 21C/151/2011-95, porušil práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, na súdnu a inú právnu ochranu a na uloženie povinnosti len na základe zákona a v jeho medziach.

Krajský súd Bratislava rozhodnutím zo dňa 29.11.2013, sp. zn. 5Co/666/2013-225, porušil práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, na súdnu a inú právnu ochranu a na uloženie povinnosti len na základe zákona a v jeho medziach.

Rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 21.02.2012, sp. zn. 21C/151/2011-95 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.11.2013, sp. zn. 5Co/666/2013-225 sa zrušuje.

Porušovatelia sú povinní zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy napadnutým uznesením okresného súdu (ktorým mu bola uložená v zmysle § 147a ods. 3 OSP povinnosť uhradiť navrhovateľke sumu 100 €), ako aj napadnutým uznesením krajského súdu (ktorým bolo uznesenie prvostupňového súdu potvrdené).

Podľa čl. 13 ústavy povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05).

Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa princípu subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho práv napadnutým uznesením okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľ mohol domáhať a aj sa domáhal podaním odvolania proti tomuto uzneseniu.

Ústavný súd vzhľadom na to sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07).

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a

následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 od. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že tento sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového uznesenia, a preto sa v zmysle § 219 ods. 2 OSP v zásade obmedzil len na skonštatovanie správnosti týchto dôvodov.

Pri preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05,

III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd pripomína svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej je možnosť odvolacieho súdu uvedená v § 219 ods. 2 OSP obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) I. ÚS 342/2010, IV. ÚS 229/2010]. Judikatúra ústavného súdu a Súdneho dvora Európskej únie nevyžaduje, aby bola v odôvodnení rozhodnutia daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (I. ÚS 183/2012, IV. ÚS 119/2012, rozhodnutia ESLP Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Okresný súd vo svojom uznesení okrem iného uviedol, že *„Z obsahu spisu vyplýva, že odporca 1 o existencii sporu č. k. 21 C 151/2011 mal vedomosť od 23.3.2011 po doručení mu platobného rozkazu, voči ktorému v zastúpení advokátskou kanceláriou aj podal odpor. Vedomosť o existencii vytýčeného pojednávania 7.2.2012 mal odporca 1 ešte 14 dní pred dňom pojednávania... .*

Odporca 1 aj napriek takejto dlhej lehote udelil plnomocenstvo v poradí druhému právnenému zástupcovi v tomto konaní 4 dni pred termínom pojednávania JUDr. Eduardovi Andrašovičovi, advokátovi, ktorý sa z termínu pojednávania 7.2.2012

ospravedlnil dňa 3.2.2012 z dôvodu potreby adekvátnej prípravy na pojednávanie z dôvodu § 115 ods. 1 O. s. p.

Ustanovenie § 115 ods. 1 O. s. p. však ustanovuje povinnosť súdu doručiť predvolanie na termín pojednávania najmenej 5 dní pred jeho konaním za účelom dostatku času na prípravu, avšak nie právnym zástupcom, ale účastníkom. Z tohto dôvodu súd ani právneho zástupcu odporcu 1, právneho zástupcu navrhovateľky, neupovedomoval, že pojednávanie dňa 7.2.2012 bude odročené, príp. že súd akceptuje žiadosť právneho zástupcu odporcu 1 o jeho odročenie.

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka sa spoločne so svojou právnou zástupkyňou na pojednávanie dňa 7.2.2012 dostavili, pričom pojednávanie bolo odročené výlučne z dôvodu neúčasti odporcov 1, 2 na tomto pojednávaní, ospravedlnenie odporcu 1 súd neakceptoval, súd preto vyhovel žiadosti navrhovateľky v zmysle § 147a ods. 1,2,3 O. s. p. tak, že zaviazal odporcu 1 na zaplatenie sumy 100 eur...“.

Podľa § 147a ods. 1 OSP ak súd rozhodol o odročení nariadeného pojednávania na základe žiadosti účastníka z dôležitého dôvodu na jeho strane, ktorý zaviniť alebo je výsledkom náhody, ktorá sa mu prihodila, má účastník vystupujúci v konaní ako protistrana, ktorý sa dostavil na pojednávanie, právo od neho požadovať sumu 15 eur.

Podľa § 147a ods. 2 OSP účastník zastúpený advokátom prítomným na pojednávaní, ktoré bolo odročené z dôvodu podľa odseku 1 na strane zástupcu protistrany, ktorý je advokátom, má právo od účastníka ním zastúpeného požadovať sumu 100 eur.

Podľa § 147a ods. 3 OSP právo podľa odseku 2 vznikne účastníkovi, zastúpenému advokátom, ktorý sa dostavil na nariadené pojednávanie, aj v prípade, že dôvodom jeho odročenia je neospravedlnená neprítomnosť zástupcu z radov advokátov účastníka vystupujúceho v konaní ako protistrana.

V citovanom § 147a OSP je zakotvený sankčný mechanizmus, ktorého účelom je minimalizovať obštrukcie účastníkov konania a ich právnych zástupcov v súdnom konaní spočívajúci v preventívnom pôsobení na účastníkov súdneho konania zúčastňovať sa

nariadených pojednávaní pod hrozbou majetkovej sankcie, a tým zamedzovať prieťahom v konaní. Preto ak súd pojednávanie odročí z dôvodu na strane účastníka, má druhý účastník vystupujúci v konaní ako protistrana, ktorý sa dostavil na pojednávanie, právo požadovať od účastníka paušalizovanú sumu 15 eur. Rovnako má toto právo aj účastník, ktorý sa dostavil na pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu neospravedlnenej neprítomnosti druhého účastníka. Žiadosť o odročenie pojednávania pritom musí spĺňať všetky náležitosti v zmysle § 119 ods. 2 OSP a musí byť súdu doručená najneskôr tri dni pred nariadeným termínom pojednávania. V zmysle § 147a ods. 2 OSP má za rovnakých podmienok účastník zastúpený advokátom prítomným na pojednávaní, ktoré bolo odročené z dôvodu na strane advokáta protistrany, právo požadovať zaplatenie sumy 100 eur.

V namietanom konaní krajský súd rozhodoval o odvolaní sťažovateľa ako odporcu v 1. rade, ktorému okresný súd uložil povinnosť zaplatiť podľa § 147a ods. 2 OSP sumu 100 €, pretože iná účastníčka konania na strane navrhovateľky sa spolu so svojou právnou zástupkyňou dostavila na pojednávanie nariadené na 7. február 2012 (a zároveň v lehote stanovenej zákonom si uplatnila nárok na zaplatenie sumy 100 € od sťažovateľa a sumy 15 € od odporkyne v 2. rade). Uvedené pojednávanie bolo odročené výlučne len z dôvodu neúčasti sťažovateľa a odporkyne v 2. rade na tomto pojednávaní, pričom ospravedlnenie sťažovateľa okresný súd neakceptoval.

Krajský súd sa v napadnutom uznesení zaoberal odvolaním sťažovateľa posudzujúc postup okresného súdu pri ukladaní sankcie z hľadiska správneho skutkového zistenia i aplikácie právnej normy. Z obsahu spisu krajský súd zistil, že k odročeniu pojednávania došlo výlučne z dôvodu neospravedlnenej neprítomnosti sťažovateľa, jeho právneho zástupcu a odporkyne v 2. rade, pretože ospravedlnenie sťažovateľa okresný súd z dôvodov tam konkretizovaných neakceptoval.

Ústavný súd preskúmal uznesenie krajského súdu z hľadiska ústavnoprávnej akceptovateľnosti postupu krajského súdu a zistil, že výklad a aplikácia ustanovenia § 147a ods. 3 OSP krajským súdom, ktorý v odvolacom konaní preskúmal, či bola splnená

podmienka uloženia sankcie (za obštrukcie v konaní) podľa odseku 2 citovaného právneho predpisu – a síce odročenie pojednávania z jediného dôvodu, a to neprítomnosti sťažovateľa (bez akceptovania jeho ospravedlnenia okresným súdom) – sa nejaví z pohľadu označených článkov ústavy a dohovoru ako arbitrárny ani ako zjavne neodôvodnený. Niet preto žiadnej príčiny, aby ústavný súd do záverov krajského súdu v napadnutom rozhodnutí zasiahol. Napriek tomu, že konštatovanie okresného súdu s poukazom na ustanovenie § 115 ods. 1 OSP, že *„právneho zástupcu odporcu 1, právneho zástupcu navrhovateľky, neupovedomoval, že pojednávanie dňa 7.2.2012 bude odročené, príp. že súd akceptuje žiadosť právneho zástupcu odporcu 1 o jeho odročenie“*, nemožno považovať za správne, krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď interpretoval a aplikoval príslušné zákonné ustanovenia podstatné na posúdenie veci a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, k tomu je potrebné uviesť, že označený článok ústavy neupravuje základné právo, ktorého ochrany by bolo možné sa samostatne domáhať v konaní podľa čl. 127 ústavy. Toto ustanovenie je vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd a ako také má charakter všeobecného ústavného princípu, nie však základného práva, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom (m. m. I. ÚS 119/2014).

Navyše, ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytnutie ústavnoprávnej ochrany sťažovateľovi prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Posudzovaná vec takúto intenzitu zjavne nedosahuje, čo taktiež zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (m. m. II. ÚS 297/2013, IV. ÚS 94/2014).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku pri jej predbežnom prerokovaní neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené (zrušenie napadnutých uznesení a vrátenie vecí na ďalšie konanie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2015